

Granskning av Business Region Göteborg AB

– verksamhetsåret 2025

2026-02-02

Missiv till Business Region Göteborg AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsår 2025.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och fullmäktiges beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom bolaget är tillräcklig.

Granskning som har genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till bolagsstämman och kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar som framgår av denna redogörelse.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Göteborg den 2 februari 2025

Ann-Britt Svensson
Lekmannarevisor

Jens-Henrik Madsen
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Lekmannarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelserna ligger till grund för lekmannarevisorernas uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2025-00134

Innehåll

1	Samlad bedömning	5
2	Grundläggande granskning	6
2.1	Verksamhet.....	6
2.2	Ekonomi.....	6
2.3	Intern kontroll.....	7
2.4	Bedömning.....	7
3	Styrning och uppföljning av etableringsprocessen.....	8
3.1	Granskningsresultat.....	8
3.1.1	Organisation och ansvar	8
3.1.2	Styrning och arbetssätt	8
3.1.3	Mottagande och bedömning av förfrågan	9
3.1.4	Samverkan med förvaltningar och bolag i etableringsprocessen.....	10
3.1.5	Målsättningar och uppföljning	10
3.1.6	Transparens och likabehandling	10
3.1.7	Beslutsprocessen inför stora etableringar	11
3.2	Bedömning.....	12

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna bolagets verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- styrning och uppföljning av etableringsprocessen.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med bolaget.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att bolagets interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Revisionskontorets bedömning är att bolaget i huvudsak har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av etableringsprocessen, men förbättringsområden finns.

Granskningen visar att bolagets rutiner är otydliga när det gäller styrelsens beslutsfattande inför större företagsetableringar. Vår bedömning är att styrelsen bör förtydliga och dokumentera sina arbetssätt internt i bolaget och hur förankring ska ske med kommunens ledning inför större etableringsförfrågningar.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Vidare visar granskningen att bolaget har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett bolaget. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

Inga större avvikelser har noterats.

2.2 Ekonomi

Bolaget ska se till att verksamheten bedrivs på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Bolaget ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att bolaget har bedrivit verksamheten på ett tillfredställande sätt, ur ekonomisk synpunkt. Granskningen visar vidare att bolaget har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

2.3 Intern kontroll

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har i huvudsak skett inom väsentliga områden.

Granskningen visar även att den interna kontrollen har följts upp och att bolagets system för styrning, uppföljning och kontroll har utvärderats.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att bolaget i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning inom verksamhet och ekonomi samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.

3 Styrning och uppföljning av etableringsprocessen

Business Region Göteborg AB (BRG) ska enligt ägardirektivet bidra till hög sysselsättning, investeringar och ett diversifierat näringsliv i Göteborgsregionens medlemskommuner. Bolaget ska ha fokus på företagsetableringar och arbeta med att göra det lättare för företag att etablera sig i Göteborgsregionen. Arbetet innebär att hjälpa till med kunskap och kontakter, samt att ge stöd och råd i olika frågor.

Enligt stadens riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll ska stadens verksamheter ha ett effektivt system för styrning och uppföljning. Det är viktigt att verksamheten har en process för etableringsstödet. Om styrning och uppföljning av etableringsprocessen inte är robust kan det leda till att resultaten uteblir. Det är också viktigt med transparens och likabehandling kring företagsetablering samt att bolagets arbetssätt i övrigt följer stadens processer. Syftet med granskningen är att pröva om styrningen och uppföljningen av etableringsprocessen är ändamålsenlig. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer samt genom att följa fem etableringsförfrågningar.

3.1 Granskningsresultat

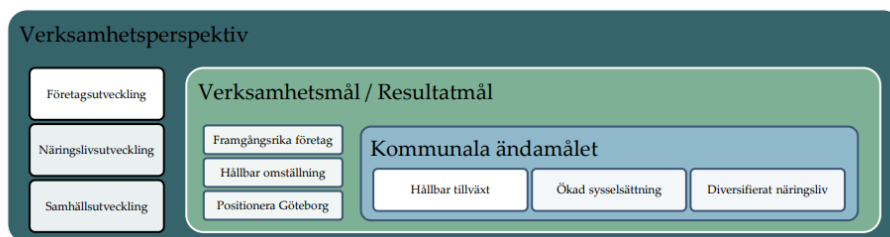
3.1.1 Organisation och ansvar

Enligt ägardirektivet ska BRG ha fokus på företags-, kluster- och innovationsutveckling, samt etableringar och investeringar. Verksamheten ska utgå ifrån miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Utvecklingen av hållbara teknologier och affärsmodeller ska särskilt främjas. BRG ska även ha särskilt fokus på etablering av internationellt ledande forskning och utvecklingsintensiva företag i regionen.

Etablering och investeringar är en av fyra verksamhetsområden på BRG. Avdelningen arbetar med att attrahera strategiska hållbara etableringar och investeringar till Göteborgsregionen exempelvis genom att delta på mässor, genomföra kampanjer eller genom samarbete med organisationer som Business Sweden. Avdelningen arbetar även med omvärldsbevakning, samordning av Göteborgs Stads arbete med att förbättra näringslivsklimatet och erbjuda näringslivet hjälp i kommunala processer.

3.1.2 Styrning och arbetssätt

I verksamhetsplanen för år 2025 framgår hur målstyrningen formats. Styrmodellen utgör en grund för vilka aktiviteter som ska genomföras under året och hur resultat och effekter ska följas upp.

Arbetet med etableringar ingår som en del i verksamhetsperspektivet företagsutveckling och i verksamhetsplanen framgår att särskilt fokus ligger på:

- Etablerings- och investeringsfrämjande aktiviteter utifrån regionala styrkeområden mot hållbara lösningar inom; Life Science, Mobilitet & Batteri, ICT/Tech och Tech. Undersökning av hur ”tekniskt” vatten kan användas för olika etableringar och kartlägga möjligheter för att etablera företag knutna till halvledarindustrin.
- Fortsatt satsning på etableringar som bidrar till grön omställning i samarbete med övriga kommunalförbund inom VGR, med fokus på växtgas och kemi under 2025.
- Koordineringsroll utifrån modell och struktur vid större etableringsförfrågningar eller arbete med avsiktsförklaringar. För närvarande inom batterifabriken NOVO samt avsiktsförklaring med Astra Zeneca och Volvo Cars.

Resultat och effekter mäts exempelvis genom antalet nya etableringar, nya arbetstillfällen och deras spridningseffekter, samt företagens nöjdhet med BRG:s service och bidrag till etableringsprocessen.

BRG har tagit fram en processkarta för processen för att tydliggöra sitt arbetsätt internt inom bolaget och för att alla medarbetare även ska arbeta på ett likartat sätt. Processen börjar i olika insatser för att marknadsföra regionen eller på andra sätt komma i kontakt med företag som vill etablera sig i regionen, den beskriver vidare hur en förfrågan inkommer och bedömning görs. Processen beskriver också hur förfrågan hanteras och hur rådgivning ges och avslutas med att investeringsbeslut fattas och när etableringen är avslutad görs en uppföljning med kund.

3.1.3 Mottagande och bedömning av förfrågan

I granskningen har vi valt ut fem slumpmässiga etablerings- och investeringsförfrågningar utifrån de tretton förfrågningar som inkommit och avslutats vid tidpunkten för granskningen. Förfrågningarna gällde exempelvis rådgivning, lokal och nätverk. Första steget i BRG:s process vid en inkommen förfrågan är att genomföra en relevansanalys. Granskningen visar att varje förfrågan märks upp så att det på en aggregerad nivå går att följa vilken av de prioriterade branscherna som förfrågan rör och även vilken tjänst BRG erbjuder. Ingen ytterligare relevansanalys har dokumenterats för de fem stickprov som ingick i granskningen.

3.1.4 Samverkan med förvaltningar och bolag i etableringsprocessen

Företag kontakter i vissa fall Business Sweden eller BRG när större etableringar planeras i Sverige. Företagen kan då kontakta flera olika städer och regioner och begära in en så kallad request for information (RFI). Staden eller regionen svarar då på förfrågan om det bedöms möjligt att etableringen kan ske. Förfrågan kan innehålla exempelvis tillgång på mark, bostäder och annan infrastruktur. Ett exempel på en sådan förfrågan är NOVO:s förfrågan inför etableringen av en batterifabrik.

För att svara på en RFI kan det i vissa fall krävas information från flera olika förvaltningar och bolag i kommunen. Information kan också inhämtas från privata aktörer och andra kranskommuner. Samverkan sker regelbundet med stadsbyggnadsförvaltningen, exploateringsförvaltningen, kretslopp och vatten, Göteborg Energi och andra relevanta aktörer. I några enskilda fall har etableringsförfrågningar lyfts till BRG:s styrelse och även till kommunstyrelsens arbetsutskott.

BRG fungerade som huvudkontakt i förhandlingen med NOVO och ansvarade för att samordna och se till att alla frågor besvarades inom den angivna tidsramen. Avstämning gjordes med kommunstyrelsens arbetsutskott under processens gång.

Granskningen visar att BRG regelbundet lämnat en lägesrapport om Novo Energy AB:s byggnation av batterifabrik tillsammans med Göteborg Energi och Kretslopp och vatten till kommunstyrelsens arbetsutskott.

3.1.5 Målsättningar och uppföljning

BRG sätter upp årliga mål och indikatorer för hur investerings- och etableringsverksamheten i affärsplan och verksamhetsplan. Exempel på indikatorer är antal internationella aktiviteter (t.ex. mässor) nya förfrågningar och nöjd kund index (NKI). Uppföljning till styrelsen sker löpande i vd-rapportet och uppföljningsrapporter.

Efter genomförd etablering skickar BRG ut en enkät till bolaget för att följa upp hur nöjda de varit med den hjälp de fått. I enkäten följer bolagen även upp i vilken grad BRG bidrog till beslutet att etablera sig eller investera i regionen, storleken på investeringen och hur många arbeten kunden bedömer etableringen kommer att leda till. Denna information utgör en viktig grund i BRG:s utvärdering av sitt arbete årligen.

3.1.6 Transparens och likabehandling

BRG behöver som kommunalt ägt bolag förhålla sig till likställighetsprincipen och även statsstödsreglerna för att undvika otillåtet gynnande av enskilt företag.

BRG erbjuder service och stöd i etableringsprocessen. Exempel på tjänster som erbjuds är rådgivning, nätverk, förmedling av kontakter, hjälp att hitta lokaler och i vissa fall fysisk visning av möjliga lokaler.

Vid större etableringsförfrågningar agerar BRG som projektledare och samordnare för kommunen. Exempel på större etableringar som skett i regionen de senaste åren är NOVOs batterifabrik i Torslanda, Polestars projekt i frihamnen och Geelys etablering på Hisingen.

BRG har i sin riskbild identifierat risker kopplade till efterlevnad av lagar, regler och rutiner och konkurrensneutralitet. I den sammanväga riskbedömning som gjorts av ledningsgruppen har båda riskområdena värderats lågt vad gäller sannolikhet och konsekvens. Granskningen visar att det inte framgår i dokumenterade rutiner och processer hur BRG arbetar för att minska risken för att ett enskilt företag gynnas framför andra.

3.1.7 Beslutsprocessen inför stora etableringar

Vår granskning har omfattat både mindre och större etableringsförfrågningar. Stora etableringar kräver ofta samverkan och resurser från flera delar av kommunen och det är viktigt att arbetet sker samordnat och att beslutsprocessen är tydlig. De utgångspunkter som är viktiga i vår granskning är styrelsens ansvar enligt aktiebolagslagen, ägardirektiv, arbetsordning samt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Formella beslut krävs i styrelsen generellt när en fråga ligger utanför den löpande förvaltningen eller är av principiell, strategisk eller ekonomisk betydande karaktär¹. I styrelsens arbetsordning framgår att vd ska förelägga styrelsen ärenden som är av väsentlig ekonomisk eller annan betydelse för bolaget. Besvarandet av en RFI är enligt uppgift från bolaget sällan förekommande och inte en rutinuppgift. Besvarande av RFI är inte uttryckligen delegerat av styrelsen i beslutad delegationsordning.

Enligt BRG:s ägardirektiv ansvarar styrelsen för att värdera om ett ärende är av principiell beskaffenhet eller inte. Om tveksamhet uppstår ska Göteborgs Stads-hus AB tillfrågas. Enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning ansvarar dotterbolag för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet till kommunfullmäktige för ställningstaganden. Även här framgår att om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska moderbolaget tillfrågas.²

Ärenden av principiell beskaffenhet eller av annars större vikt ska beslutas av kommunfullmäktige.

Som vi nämnt har bolaget en dokumenterad process för hur förfrågningar från företag ska tas om hand, inför en etablering. Det finns också arbetssätt för hur de arbetar med samordning.

BRG beskriver vid intervju att de agerar projektledare när de får etableringsförfrågningar som kräver kompetens från olika delar av staden. Etableringar som påverkar flera förvaltningar och bolag i staden kräver samordning och samsyn och att resurser prioriteras av samtliga inblandade.

¹ ABL 8 kap 29§ Den verkställande direktören skall sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

² Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning

Enligt bolaget tas etableringsförfrågningar vid behov upp i etableringsforum som består av direktörer för stadsbyggnadskontoret, exploateringsförvaltningen och BRG. Ytterligare direktörer kan vid behov kopplas in. Vid större etableringar är detta styrgruppen som ytterst ansvarar för samordning och en arbetsgrupp kan tillsättas som projektleds av BRG. Varje direktör ansvarar för att beslut tas i respektive nämnd och i förekommande fall styrelse.

När en etableringsförfrågan bedöms innebära ett beslut av principiell beskaffenhet sker avstämning med kommunstyrelsens arbetsutskott. Enligt bolaget ansvarar BRG:s vd för att göra en bedömning av om frågan är av principiell beskaffenhet för BRG:s del. Om vd i rapportering ställt frågan till styrelsen om en etablering är av principiell beskaffenhet kan styrelsen rekommendera vd att informera Göteborgs Stadshus AB samt kommunstyrelsens arbetsutskott.

Det framkommer i granskningen att det saknas formella beslut i BRG:s styrelse att påbörja det relativt omfattande arbetet att svara på en större etableringsförfrågan. Ett ställningstagande som också kräver att en värdering görs utifrån hela staden perspektiv.

3.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att bolaget i huvudsak har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av etableringsprocessen, men förbättringsområden finns.

Vår bedömning är att det finns en koppling mellan mål, aktiviteter och indikatorer och att detta följs upp regelbundet och systematiskt. Det finns även en dokumenterad process till stöd för medarbetare, som arbetar med etableringsprocessen.

Granskningen visar att det inte framgår i dokumenterade rutiner och processer hur BRG arbetar för att minska risken för att ett enskilt företag gynnas framför andra. Revisionskontoret menar att det är viktigt att beakta utifrån risken för förtroendeskada för bolaget.

Granskningen visar även att bolagets rutiner är otydliga när det gäller styrelsens beslutsfattande inför större företagsetableringar. Vår bedömning är att styrelsen bör förtydliga och dokumentera sina arbetssätt internt i bolaget och hur förankring ska ske med kommunens ledning inför större etableringsförfrågningar. Det är även viktigt att överväga om nuvarande rutiner är tillräckliga för att säkerställa att kommunikation sker med övriga styrelser och nämnder som berörs vid större etableringsförfrågningar på ett tillfredställande sätt. Utifrån att svar ofta ska lämnas med kort varsel är det viktigt att det finns strukturer för beslutsfattande och kommunikation som är förankrade för att säkerställa att roller och mandat är tydliga och att beslutsprocessen är transparent.